

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.; și mai sus 5 fl v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei.

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Învitare de prenumerațiune.

Cu începutul anului 1894 foia noastră intră în anul XVIII, al existenței sale. Este scurt acest timp în viața sfintei noastre biserici și a poporului; dar este destul de lung, pentru noi, cari am lucrat ne'nterupt, ca să-ne dăm și pre acest teren tributul, cu carele datorim sfintei noastre biserici naționale.

Reprivind asupra activității de 17 ani a noastră, a celor, cari în acest timp am condus redacțiunea acestei foi, — găsim de sigur la activa noastră, că după împrejurări și în cadrul posibilității ne-am făcut datorința, și că în toate cestiunile, cari în acest timp au preocupat eparchia noastră a Aradului și în genere sfânta noastră biserică din Metropolia gr. or. a românilor din Ungaria și Transilvania, am reprezentat cu toată conștiințiositatea după puterile, de cari am dispus, și dispunem, programa cea vecinică a sfintei noastre biserici.

În anul nou, în care intrăm, mărturisim, că după toate semnele, biserică și poporul nostru va trece prin grele împrejurări pentru că timpul, prin carele trecem este destul de greu. Nădejde avem înse în Domnul, că ne va ajuta, să putem trece cu succes prin ori ce împrejurări, după ce este fapt constatat de istorie, că biserică ca instituțiune dumnezeiească își va urma între toate împrejurările cu deplin succes cursul vieții și al dezvoltării sale.

Nu suntem numai noi cei de astăzi, cari în biserică trecem prin timpuri grele, pentru că prin timpuri grele a trecut sânta biserică a Domnului aproape ne'nterupt dela început și până în ziua de astăzi. Dumnezeu a voit însă, ca sfânta Sa biserică să iasă din toate împrejurările biruitoare prin o ni-

merită aplicare a vecinicelor și dumnezeiescilor sale principii.

Chiar pentru acesta ne-am ținut de o însemnată datorință a intra în frumoasa și bogata grădină de principii și învățătură a sfinților părinți, — ca se putem espune și contribui la re'nvierea principiilor de viață și activitate pastorală din acele timpuri, în cari evangelia Domnului și tradițiunile apostolice stăpâneau cu atâta putere modul de gândire și acțiune al poporilor. Vom urmări această direcțiune din toate puterile și în anul viitoriu, adencă petrunși de convingerea, că pentru viața și dezvoltarea actuală a bisericii noastre nu este, și nu poate să fiă chrană spirituală mai bogată și mai edificătoare, decât studiul principiilor de viață și activitate al sfinților părinți.

În același timp, sperăm, că vom poté să-ne ocupăm tot mai mult de dezvoltarea școlilor noastre, publicând articlii de însemnatate actuală atât din metodică, cât și articlii referitori la administrațiunea școlilor noastre. Vom ține apoi în vedere, și ne vom face datorința și față de dezvoltarea economică a poporului nostru.

În genere sperăm, că Dumnezeu ne va ajuta să corespundem tot mai mult atât programului foiei, cât și așteptărilor în dreptăți ale onoratului public.

Vom continua a-ne face datorința, și în anul viitoriu tot cu mai multă diligență și cu această făgăduință deschidem abonament nou la „Biserica și Școla“ pentru anul 1894 pre lângă condițiunile de până acum.

Redacțiunea.

Divinitatea bisericii în istoriă.

Astfelu a voit Dumnezeu, ca viața și activitatea bisericii să fiă o luptă fără sfârșit cu duchul „lumii,” și cu o mulțime de tot soiul de dușmani. Acastă crâncenă luptă s'a început cu prima funcțiune bisericească, cu predica, rostită de apostolul Petru în Ierusalim după pogorîrea Duchului sfânt, și s'a continuat în diferite forme în decursul vécurilor.

Astfelu a voit Dumnezeu, ca biserica se lupte cu Duchul lumii, pentru ca pentru vecii vecilor să se constate, că biserica este o instituțiune dumnezeiească, și ca atare nebiruită.

Privim astăzi asupra gónelor din cei dântăi trei seclii ai erei creștine. Dușmănia și lupta încontra creștinismului o-au început jidovii și filosofii păgâni. Din ambele părți lupta și gónele încontra creștinismului se înscenéză din motivul, că atât jidovii, cât și păgânii véd, că prin creștinism perd terenul și pozițiunea, carea o aveau. Până când jidovii au mai avut în mâinile lor putere, înscenau tot acum, acum, góne sângeróse încontra creștinilor. Ér după ce împerutul roman Titus a darîmat Ierusalimul, și jidovii s'au răspândit în tóte părțile, au început a cleveti și calumnia pre creștini în diferite forme, și astfel a réscula popórele încontra religiunii Domnului. Păgânii și filosofii păgâni privesc ideia și faptul întrupării lui Dumnezeu de un lucru neînțeles și cu neputință. Preoții pogâni se ved amenințați a-și perde esistența prin lățirea religiunii celei noue. Și deci o calumnieză înaintea poporului și înaintea stěpânirii lumesci. Tóte calamitățile și nenorocirile ce veneau asupra poporului le ascriau preoții păgâni creștinilor, dîcînd în fața poporului, că pentru aceea trimet țeii plage asupra poporului, pentru că creștinii nu le jertfesc, ci din contră îi-desprețuiesc. Cu privire la calumniile de soiul acesta serie Tertullian următórele: „dacă esundéză Tibru, seau Nilul, dacă se întěmplă cutremur de păměnt, seau fómete, seau pestilență, păgânii la tóte acestea răspund cu cuvintele: aruncați pre creștini pradă leilor.

Atât jidovii, cât și păgânii răspăndeau încontra creștinilor cele mai murdare calumnii, că sunt atești, că mănâncă sânge de om, și trăiesc în imoralitate și altele. Aceste și alte calumnii le răspandesc și unii filosofi păgâni fără a scruta natura și principiile creștinismului.

Filosoful Celsus a scris sub domnia împěratului Marcu Aureliu o carte plină de calumnii încontra

creștinismului, așa între altele, că mântuitorul Christos ar fi învățat magia în Egipt, și că cu magia și cu farmecile ar fi sěvărșit minuni, că în sfânta scriptură ar fi o mulțime de absurdități, ér ceea ce este bun întrênsa, ar fi împrumutat din filosofia pagână, că chiar principiul creștinismului, de a nu scruta, ci a crede, este dovédă de ajuns despre spiritul acestei secte. Tot în acastă direcțiune a scris încontra creștinilor și satiricul Lucian din Samosata, carele între altele dîce despre creștini, că sunt fanatici și de compătimit. Deși scrierile acestea aveau de scop a produce despreț și ură încontra creștinilor, — totuși vrěnd nevrěnd acest filosof recunósce și un mare adevěr și anume, că creștinii sunt statornici și cu multă iubire față de toți. Tot în acastă direcțiune au mai scris apoi și filosofii Fronto și Crescens.

Întrăceea însă filosofii păgâni se conving, că calumniile și desprețul propagat încontra creștinilor nu împedecă lățirea creștinismului; și deci cam pre la începutul veacului ántăi al erei creștine se cugetă la o regenerare a filosofiei pagâne.

Aceste încercări au provocat apoi în partea creștinilor așa numitele scrieri apologetice, cari sunt pentru desvoltarea istorică a bisericii de mare însemnătate, și servesc așa dîcînd de basă în desvoltarea sciințelor teologice.

Góne din partea împěraților și a poporului în istoriă se înregistréză mai însemnate 10, și anume sub împěrații: Nero, Domițian, Traian, Marcu Aureliu, Septimiu Sever, Maximiniu Thrax, Deciu Traian, Valerian, Aurelian și Dioclețian.

Scopul, pentru carele împěrații romani ridică góne asupra creștinilor este la unii pentru a satisface indignațiunea poporului revoltat încontra creștinilor prin clevetele jidovilor și filosofilor păgâni, ér la alții sunt așa numitele „rațiuni de stat.” Aceste pretinse rațiuni de stat au îndemnat a ridica gónă încontra creștinilor pre Traian, pre Deciu Traian și pre Dioclețian.

În aceste góne, de altcum cele mai crâncene, statul cu pretinsele sale rațiuni de stat se pune în cel mai aprig conflict cu puterea convingerii evanghelice, cu libertatea consciinței cetățenilor și cu credința în Dumnezeu.

Este semnificativă și instructivă acastă aprigă luptă, fără pareche în istoria popórelor, pentru că în ea și prin ea se dovedesce în modul cel mai eclatant divinitatea bisericii, în ea se realizéză în mod vėdut și sêmșit prorocia, cuprinsă în cuvintele rostite de Gamaleil în sinedriul jidovesc, când jidovii

se sfătuiau, cum se-se apere încontra lătirii creștinismului; cuvinte, cari sună în următorul mod: „și acum vă dic vouă, opriți-ve dela ómenii acestia (dela apostolii Domnului), și îi-lăsați pre ei, pentru că de va fi din ómeni sfatul, seau lucrul acesta, se va risipi; ér de este dela Dumneđeu, nu-l veți poté risipi:

Pentru dovedirea divinității Sale și a sfintei Sale biserici au făcut Mântuitoriul Christos semne și minuni. Omul însă este om, și nu voiesce să credă. Omul răstignesce pre Mântuitoriul, și ridică gónele cele mai crâncene în contra bisericii, pentru că astfeliu a voit Dumneđeu, ca biserica să triumfeze, și să se arete în tóte timpurile biruitoare.

Acéstă luptă între duhul lumii și între biserică o vedem portându-se în fiecare epocă a istoriei sub diferite preteste până în ziua de astăzi. Și dacă lumea a suferit în trecut, și suferă și astăzi încă multe nenorociri și dacă lumea nu a făcut mai mari progrese în bunele moravuri, în disciplină și în mulțămire, — precum înțelegem noi lucrul, cauza este, că s'a consumat mulțime de puteri în lupta, de carea vorbim.

Istoria ne indigitéză în acéstă privință o mulțime de exemple.

Constantinopolul a cădút la anul 1453 în mâinile Turcilor; și cutezăm a afirma, că la acéstă cădere nu a contribuit atât de mult armele și vitejia Turcilor, pre cât a contribuit amestecul în afacerile bisericii din partea împăraților bisantini, cari sub diferite „rațiuni de stat“ nu lăsau bisericii desvoltarea ei liberă, ca să pótă cresce popor vrednic de a-se desvolta și a-se apăra între tóte împrejurările.

Prin căderea Constantinopolului au suferit ambele părți, Biserica însă ca instituțiune divină s'a regenerat, dar domnia Paleologilor a încetat pentru totdeauna.

Sub timpul revoluțiunii franceze, și anume în anul 1793 a încercat statul să trăiească fără Dumneđeu, și fără credința în nemurirea sufletului; și deci a decretat, că nu este Dumneđeu, și a scris pre cimiterii sentența: „mórtea este un somn vecinic.“ Dar abia a trecut un an de zile, și în anul 1794 legislațiunea francesă a decretat prin lege, că este Dumneđeu, și că sufletul este nemuritoriu. Cu acéstă ocaziune a rostit Robespierre în conventul național cuvintele: „Dacă nu ar exista Dumneđeu, omul ar trebui să-l înventeze.“ (Thiers istoria revoluțiunii franceze.)

După revoluțiune biserica din Francia și-a re-luat érași pozițiunea. D'ar batjocura făcută bisericii și ideile, răspândite în decursul revoluțiunii și-au urmat cursul lor și în secul nostru sub nume: de Deism, Panteism, Materialism și Ateism și au produs: socialismul, comunismul, grevele de lucrători și anarchismul, carele amenință pacea Europei întregi. Consecințele acestor idei le-a sîmțit apoi Francia în războiul din 1870 și în lipsa de siguranță publică, în carea este strépusă astăzi, și în acele idei nefericite, cari amenință a sguului întregă ordinea socială.

Și-a permis omul cel dântai a nu asculta de Dumneđeu. Și păcatul neascultării cu grelele lui consecințe s'a repetit în diferite forme în decursul veacurilor, și continuă a-se repeți și astăzi. S'a constatat, și continuă a-se constata prin desvoltarea evenimintelor în istorie divinitatea Mântuitoriului și a sfintei Sale biserici, dar neamul omenesc se pare, că nu voiesce să credă. Va crede însă odată de sigur după ce va mai trece prin nouă și nouă suferințe și plage.

Poporul nostru nu și-a părăsit nici odată credința sa în Dumneđeu și deci fost-a scutit de a trece prin evenimente de natura celor arătate mai sus.

Va fi scutit de sigur și în viitoriu, dacă cu toții vom lupta din tóte puterile spre a-ne întări și a înainta în acéstă sfântă și dumneđeiescă credință.

Proiectul de lege despre dreptul matrimonial.

(Continuare.)

§ 38. Publicarea căsătoriei póte fi făcută numai dacă partidele dovedesc înaintea purtătorului matriculelor, că posed recerințele prescrie de lege pentru încheierea căsătoriei.

Logodiții sunt cu deosebire îndatorați a aréta: atestatele de botez, documentele, care dovedesc învoirea reprezentatului legal și a părinților pentru încheierea căsătoriei, respective încuviințarea tutoratului (§ 10—13), documentele, cari dovedesc încetarea sau declarațiunea căsătoriei de nevalabilă sau dovedirea morții soțului (§§ 16. 24), permisiunea superiorității bisericesci, (§ 28) precum și consensul la căsătorie în sensul legii de recrutare (§ 29), precum și documentul asupra cauțiunii militare recerute de regulile esistente.

Dacă purtătorului de matricule îi sunt cunoscute deaprópe împrejurările sau sunt dovedite în mod demn de credință, póte absolve pe logodiți dela producerea documentelor, — afară de cele cuprinse în § 28 și 29, și de documentul despre cauțiunea militară.

§ 39. Publicarea căsătoriei se anunță prin afișare

la casa comunală la un loc public în timp de 14 zile. În comune mari și mici în decursul acestor 14 zile, se va anunța căsătoria și verbal în două dumineci.

§ 40. Dacă locul publicării (§ 35 și 36) cade în afară de teritoriul valabil al acestei legi, se va publica căsătoria pe spesele celui ce o cere într'un diar ce apare în locul publicării sau e răspândit acolo, în cazul acesta ziua a patruspredecea a publicării va fi socotită ca cea din urmă (§ 44).

§ 41. Publicarea trebuie să conțină: Numele de bottez și de familie al logodiților, numele părinților, starea familiară a logodiților (flăcău, fată, vădov, sau despărțit), ocupațiunea lor, etatea, religiunea, locul nașterii și al domiciliului și în cas de lipsă și alte date și în fine provocarea, că acela, care are cunoștință despre vre-o pedecă legală, acesta să o anunțe purtătorului matriculei.

§ 42. Dacă logodiții în timp de un an dela ultima zi a publicării nu se căsătoresc, atunci publicarea trebuie de nou făcută.

§ 43. Dela publicare poate să dea dispensație primul funcționar al municipiului. Logodiții trebuie însă să declare într'un document demn de credință, că după cunoștințele lor nu există pedecă de căsătorie între ei.

Dacă primul funcționar al municipiului nu dă dispensația, logodiții se pot adresa la ministrul de interne pentru dispensare.

Dispensarea își perde valoarea, dacă logodiții în decurs de un an dela datul aceleia nu se căsătoresc.

§ 44. Căsătoria se poate încheia numai după trei zile, calculate dela ultima zi a publicării.

§ 45. Căsătoria trebuie încheiată înaintea funcționarului civil.

O încheiere a căsătoriei, care nu s'a făcut înaintea funcționarului civil, după lege nu este privită ca căsătorie în nici o privință.

Căsătoria este privită ca încheiată înaintea funcționarului civil, excepționând, dacă ambele partide au avut cunoștință de contrariul.

§ 46. Funcționarul civil este:

- a) purtătorul de matricule în propriul seu cerc;
- b) primul funcționar al municipiului de pe teritoriul municipiului;
- c) protopretorul în cercul seu;
- d) primarul unui oraș cu magistrat regulat pe teritoriul orașului;
- e) ambasadorul austro-ungar, sau consulul general, ori consulul, în cadrul plenipotenței primită dela guvernul ungar, dacă partidele contractante sunt amândouă sau numai una sudțiți al statului unguresc.

Căsătoria încheiată înaintea funcționarului civil din punctul e) trebuie să fie privită ca încheiată în țară.

§ 47. Funcționarul civil la încheierea căsătoriei poate interveni numai în cercul seu.

§ 48. Căsătoria de regulă trebuie să fie încheiată înaintea acelu purtător de matricule, în al cărui cerc se află domiciliul regulat al părinților sau a uneia și în lipsa acestuia, unde se află ubicațiunea părților, care se căsătoresc.

§ 49. Purtătorul de matricule după paragraful precedent la cererea partidelor poate să împuternicască pe un alt purtător de matricule, să intervină la încheierea căsătoriei; astfel de împuternicire poate să o dea numai într'o scrisore oficiasă după trecerea de 3 zile, calculată dela ultima zi a vestirii, și numai astfel o poate da dacă n'are nici o cunoștință despre vre'o pedecă a căsătoriei.

§ 50. Fișpanul, în B-pesta primarul șef, la cerere motivată poate permite partidelor, ca logodiții să încheie căsătoria pe teritoriul municipiului înaintea funcționarului civil de sub punctele b)—d) din § 46.

§ 51. Funcționarului civil, afară de cazul §. din 52, numai atunci e permis să întrevie la încheierea căsătoriei, dacă vestirea s'a făcut în regulă s'au dacă s'a dat dispensarea pentru acesta, și dacă nu-i vine la cunoștință vre-o pedecă legală în contul căsătoriei.

Dacă un strein vrea să încheie o căsătorie în țară, trebuie să documenteze, că după legile patriei sale (§. 131 alinea 2 a §-lui 134) căsătoria sa nu întimpină vre-o pedecă.

Ministrul de justiție e în drept să dispenseze dela această documentare.

§ 52. În cazul îmbolnăvirii uneia dintre părți de o bolă ce amenință cu morțe apropiată, căsătoria e permis a se încheia și fără vestire și dispensare, dacă amândouă părțile declară în față funcționarului civil competent (§ 47), că după cea mai bună a lor știință nu există nici o pedecă în privința căsătoriei lor; în această privință funcționarul civil poate cere și jurământ.

Că există cazul unei îmbolnăviri cu sfârșit letal, acesta având în vedere împrejurările date, o poate stabili funcționarul civil mijlocitor.

§ 53. Dacă purtătorul de matricule a refuzat vestirile, sau funcționarul civil intervenția la încheierea căsătoriei, în cazul acesta la cererea părților respective, sunt îndatorați a da părților decisiunea dimpreună cu motivele în scris:

În contra decisiunii refuzate a funcționarului civil amintit în punctele a) c) și d) ale §-lui 46 se poate face recurs la primul funcționar al municipiului.

În contra decisiunii autorității administrative cei care încheie căsătoria se pot adresa judecătoriei. Procedura aparține sferei de activitate a tribunalului regesc.

§ 54. Judele esaminază numai motivele refuzării, și încât le află neadevurate sau contrare legii, nulifică decisiunea refuzată, în cazul acesta purtătorul de matricule nu mai poate refusa vestirea resp. funcționarul civil intervenția din același motiv.

§ 55. Încheierea căsătoriei se face publice în locul oficios destinat spre scopul acesta. Din motive importante funcționarul civil poate permite ca logodnicii să încheie căsătoria cu escluderea publicității sau în afară de biroul oficios.

§ 56. Căsătoria se încheie astfel, că părțile declară înaintea funcționarilor civili în fața duor martori, că vreau să se căsătorească împreună.

Întemplându-se acesta funcționarul civil declară părțile, în sensul legii, de căsătorite.

§. 57. La încheierea unei căsătorii pot fi luați ca martori numai astfel de indiviți, care au împlinit deja etatea de 16 ani și capabili de a înțelege actul încheierii căsătoriei. Ca martori pot figura și rudeniile logodnicilor sau ale funcționarului civil mijlocitor.

§. 58. Purtătorul de matricule chemat să mijlocască căsătoria e îndatorat a trece numai decât căsătoria încheiată la matricula căsătoriților.

§. 59. În cazul §-lui 50 trebuie să se iee despre căsătoria încheiată numai decât un protocol în două exemplare.

Un exemplar al protocolului trebuie remis fără întârziere purtătorului pe matricule local în scopul trecerii căsătoriei în matricula căsătoriților (§. 48.), al doilea trebuie păstrat în archiva autorității.

§. 60. Dacă la încheierea căsătoriei a intervenit un purtător de matricule autorizat după §. 49. sau în cazul §-lui 50 un alt funcționar civil, această funcționare, făcându-se provocare la imputernicire, respective la protocolul intrat (§. 59.), trebuie să se însemne în matriculă.

Capitolul al patrulea.

Nevalabilitatea căsătoriei.

§. 61. Căsătoria e nevalabilă, când încheierea ei s'a făcut înaintea funcționarului civil, dar'

- a) nu în cercul acestuia sau
- b) cu încunjurarea unor receițe prescrise în alinea primă a § 56.

§. 62. Pe baza punctului a) al paragrafului antecedent nu este căsătoria nevalabilă, dacă acela, înaintea căruia a fost încheiată, l-a ținut opiniunea publică de funcționarul civil al respectivului cerc, excepționând dacă ambele partide ar fi știut contrar.

§. 63. Când contractanții căsătoriei, prezenți fiind amândoi înaintea funcționarului civil au declarat în persoană, că ei încheie o căsătorie unul cu altul și când ei după încheiere nu au trăit la un loc ca bărbat și femeie, căsătoria în lipsa unui alt postulat cuprins în prima alinie a § 46, nu este nevalabilă.

§. 64. O căsătorie încheiată în contra § 8 este nevalabilă. Nevalabilitatea încetază dacă partida incapabilă de acțiune aprobă căsătoria înainte de terminare sau de declarațiunea nevalabilității.

Că ore continuarea traiului este o aprobare, trebuie să fie decisă după împregiurările casului. Aprobarea este fără efect, când într'aceea între partide s'a ivit pedeca punctului c) din § 15, §§. 17 sau 16, chiar și atunci când acesta a încetat în timpul aprobării.

Pe baza §§ 9, 10—13 căsătoria poate fi chiar și atunci atacată, când a încetat nevalabilitatea basată pe § 8.

§. 65. O căsătorie e nevalabilă, când a fost încheiată în contra §§. 15, 16 și 17.

§. 66. Căsătoria nevalabilă poate fi privită înaintea terminării ei de nevalabilă, când a fost declarată ca atare într'un proces de nevalabilitate.

Căsătoria nevalabilă după terminarea ei sau după declararea ei de nevalabilă, dacă din lege nu urmează alta, e astfel privită ca și când n'ar fi fost de loc încheiată.

§. 67. Pentru procesul de nevalabilitate sunt îndreptățiți soții, procurorul regesc și acela, care arată, că dela declararea nevalabilității căsătoriei depinde un interes legal al seu.

Pentru întentarea unui astfel de proces sunt îndeosebi îndreptățiți :

- a) fostul soț pe baza căsătoriei mai înainte încheiate, îndată ce această căsătorie nu este deslegată ;
- b) soțul de mai târziu, dacă valabilitatea căsătoriei sale atîrnă dela nevalabilitatea căsătoriei de mai înainte ;
- c) ori-care este interesat după lege la valabilitatea căsătoriei de mai înainte.

§. 68. Un soț ținut în capabilitatea sa de acțiune este capabil de proces în procesul de necapabilitate.

Față cu soții necapabili de acțiune sunt a se aplica normele reprezentanței legale.

§. 69. Procesul de nevalabilitate poate fi întentat numai până căsătoria n'a fost terminată.

Dacă căsătoria în cursul procesului se termină, atunci procedura se va continua numai la cererea aceluia, pentru care depinde un interes de drept dela stabilirea valabilității sau nevalabilității căsătoriei.

§. 70. Sentința legală din procesul de nevalabilitate e în vigoare față de ori-cine.

Dacă într'un proces de nevalabilitate introdus pe baza §-lui 16, fostul soț nu a luat parte, atunci valoarea acestei sentințe nu se estinde asupra sa.

§. 71. Atacată poate fi ori-ce căsătorie, pe care una dintre partide a încheiat-o în contra §-lui 9 fără dispensă.

§. 72. Căsătoria poate fi atacată, dacă acesta a fost încheiată fără încuviințarea, respective învoirea recerută de §§. 10—13.

O greșală a stabilirii sedriei orfanale (ultima aliniă §. 11) nu are influența acestei valabilități de căsătorie.

§. 73. Căsătoria poate fi atacată din cauza silei, dacă o partidă dintre acestia a încheiat numai de frică, de silă sau în urma unei amenințări nedrepte.

§. 74. O căsătorie poate fi atacată din cauza greșelei :

- a) când o partidă peste tot nu voește să încheie nici o căsătorie și n'ar ști că prin declarațiune se încheie o căsătorie ;
- b) când o partidă încheie o căsătorie cu alta, nu cu aceea, cu care voește și n'ar ști, că persoana este alta ;
- c) când o partidă încă pe timpul încheierii căsătoriei a fost cu totul necapabilă, ca să împlinescă datorințele de căsătorie și cealaltă partidă n'a știut acesta, și nici din împregiurări nu putea deduce acesta ;
- d) când o partidă a fost condamnată pentru pedepsă din §. 100 sau după punctul d) din §. 102 și cealaltă partidă n'a știut acesta și în cazul din urmă se poate presupune cu temeinicie, că ea dacă ar fi știut acesta, nu ar fi încheiat căsătoria ;
- e) când soțul află pe femeia sa însărcinată de altul afară de căsătorie și acesta pe timpul încheierii căsătoriei n'a știut'o ;
- f) când soțul declarat mort se anunță după încheierea căsătoriei celei nouă.

§. 75. Căsătoria p $\acute{o}$ te fi atacat $\acute{a}$ pentru am $\acute{a}$ girea dac $\acute{a}$ am $\acute{a}$ girea se refer $\acute{a}$ la însușiri esențiale personale ale celuilalt soț și celalalt soț însuși a provocat am $\acute{a}$ girea, sau c $\acute{a}$ trebuia s $\acute{e}$ scie, c $\acute{a}$ al treilea a provocat-o.

Căsătoria nu p $\acute{o}$ te fi atacat $\acute{a}$, dac $\acute{a}$ se p $\acute{o}$ te presu- pune cu temeiu, c $\acute{a}$ partida am $\acute{a}$ g $\acute{i}$ t $\acute{a}$ ar fi încheiat c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ - toria și f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ am $\acute{a}$ gire.

§. 79. Pentru atacare este îndrept $\acute{a}$ țit :

a) în cazul §. 71, p $\acute{a}$ n $\acute{a}$ c $\acute{a}$ nd ține v $\acute{e}$ rsta nedevol- tat $\acute{a}$ a soțului, pe baza unei imputerniciri primite de mi- nistrul de justiție procuratorul regesc ; peste acestea soțul.

b) în cazul §-lui 75 p $\acute{a}$ n $\acute{a}$ c $\acute{a}$ nd soțul e minor, autoritatea sa de tutel $\acute{a}$, apoi soțul însuși :

c) în casurile §§-lor 73—75, soțul silit, r $\acute{a}$ t $\acute{a}$ cit sau am $\acute{a}$ git.

Autoritatea de tutel $\acute{a}$ exercit $\acute{a}$ și dreptul atac $\acute{a}$ r $\acute{i}$ prin fiscalul sedriei orfanale.

Soțul, care dup $\acute{a}$ ajungerea v $\acute{e}$ rstei sale dezvoltate aprob $\acute{a}$ c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toria (§ 85) pe baza § 72 nu se mai p $\acute{o$ te at $\acute{a}$ ca.

§. 77. Terminul de atacare este un an. Acest ter- min este a s $\acute{e}$ socot $\acute{i}$:

a) în cazul § 71 pentru procurator din ziua, în care i-s'a adus la cunoștinț $\acute{a}$ ofici $\acute{o}$ s $\acute{a}$ atacarea c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toriei ; pentru soț din ziua, în care și a ajuns v $\acute{e}$ rsta dezvoltat $\acute{a}$.

b) în cazul § 72 pentru autoritatea de tutel $\acute{a}$ din ziua în care încheierea c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toriei i-a ajuns la cunoștinț $\acute{a}$ ofici $\acute{o}$ s $\acute{a}$ (§ 78) pentru soț în ziua în care și-a ajuns maio- renitatea.

c) în casuri §§. 73—75 din ziua, în care soțul a fost eliberat de efectul silei, r $\acute{a}$ t $\acute{a}$ c $\acute{i}$ rei și am $\acute{a}$ g $\acute{i}$ rei.

În cazul punctelor a) și b) terminul expirat cu to- tul sau în parte, pentru dreptul de atacare al autorit $\acute{a}$ - ților este a se privi ca expirat și pentru soț.

Capitolul al cincilea.

Nevalabilitatea c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toriei.

§. 78. Luarea la cunoștinț $\acute{a}$ a autorit $\acute{a}$ ț $\acute{i}$ de tutel $\acute{a}$ este egal $\acute{a}$ cu a aceleia a reprezentantului legal, al tat $\acute{a}$ - lui sau al mamei, a c $\acute{a}$ ror învoire ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$ este îndestu- lit $\acute{o}$ re pentru del $\acute{a}$ turarea atac $\acute{a}$ r $\acute{i}$.

C $\acute{a}$ nd la ac $\acute{e}$ sta este îndestulit $\acute{o}$ re învoirea ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$ a am $\acute{e}$ ndurora și luarea la cunoștinț $\acute{a}$ s'a înt $\acute{e}$ mplat în zile diferite, atunci terminul trebuie s $\acute{e}$ fie calculat din ziua lu $\acute{a}$ r $\acute{i}$ la cunoștinț $\acute{a}$ ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$. Luarea la cunoștinț $\acute{a}$ de mai înainte a aceluia, care într'aceea a fost îndrept $\acute{a}$ țit la învoire, trebuie astfel privit $\acute{a}$, ca-și-c $\acute{a}$ nd el ar fi primit ac $\acute{e}$ sta în același timp cu îndrept $\acute{a}$ țirea.

§. 79. În cazul §. 72 în decursul terminului stabilit pentru autoritatea de tutel $\acute{a}$, p $\acute{o$ te și minor $\acute{e}$ nul, precum și reprezentantul legal sau tat $\acute{a}$ l sau mama, a c $\acute{a}$ ror în- voire lipsesce, s $\acute{e}$ aduc $\acute{a}$ atacarea c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toriei la val $\acute{o}$ re.

Atacarea își perde îns $\acute{e}$ val $\acute{o}$ rea, c $\acute{a}$ nd autoritatea de tutel $\acute{a}$ în decurs de trei luni, socotite dela publicarea ofici $\acute{o}$ s $\acute{a}$, nu și-o însușesce.

§. 80. Dac $\acute{a}$ soțul e împedecat prin forț $\acute{a}$ sau in- capabilitate de acțiune în atacarea c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toriei, expirarea terminului e suspendat $\acute{a}$ c $\acute{a}$ t $\acute{a}$ vreme dur $\acute{e}$ z $\acute{a}$ ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ pedec $\acute{a}$.

Ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ dispoziție e a se aplica potrivit, dac $\acute{a}$ repre- sentantul legal amintit în §. 78, tat $\acute{a}$ l sau mama sunt împedecați a înciința tutoratul.

§. 81. Atacarea nu inc $\acute{a}$ pe :

a) dac $\acute{a}$ c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toria e disolvat $\acute{a}$ prin sentenț $\acute{a}$ judiciar $\acute{a}$, sau înșelat e în sensul §-lui 95 ;

b) dac $\acute{a}$ soțul minor $\acute{e}$ n, constrins, dus în r $\acute{a}$ t $\acute{a}$ c $\acute{i}$ re- sau înșelat e în v $\acute{e}$ rst $\acute{a}$ de maioren ;

c) pe baza punctului f) §. 74, dac $\acute{a}$ a încetat sau c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toria de mai nainte sau cea nou $\acute{a}$.

§. 82. Dac $\acute{a}$ c $\acute{a}$ s $\acute{a}$ toria nu a fost atacat $\acute{a}$ în interva- lul pe timp prescriis sau înainte de terminul indicat în §. 81, precum și în casuri de dispensare ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$, de învoire, aprobare și încuviinț $\acute{a}$ re (§ 83—86), atacarea c $\acute{a}$ - s $\acute{a}$ toriei e a se primi astfel ca-și-c $\acute{a}$ nd n'ar fi fost vorb $\acute{a}$ de ea.

§. 83. O dispensare ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$ p $\acute{o$ te înc $\acute{a}$ p $\acute{e}$ în cazul §-lui 71 numai într $\acute{u}$ c $\acute{a}$ t soțul nu a ajuns etatea de ma- ior $\acute{e}$ n (§. 86).

§. 84. O învoire și aprobare ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$ p $\acute{o$ te înc $\acute{a}$ p $\acute{e}$ în cazul §-lui 72 numai într $\acute{u}$ -c $\acute{a}$ t soțul n'a atins maio- renitatea deplin $\acute{a}$ (§. 81).

Învoirea ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$ respective aprobarea compete re- presentantului legal, tat $\acute{a}$ l $\acute{u}$ i îndrept $\acute{a}$ țit la învoire, mumei sau tutoratului.

La judecarea învoinii resp. încuviinț $\acute{a}$ r $\acute{i}$ ulterio $\acute{r}$ $\acute{e}$ nu e normativ, c $\acute{a}$ minor $\acute{e}$ nul a împlinit într'aceea v $\acute{e}$ rsta de 20 de ani.

În celelalte la învoirea și încuviinț $\acute{a}$ rea ulterio $\acute{r}$ $\acute{a}$ sunt a se aplica în mod cor $\acute{e}$ spond $\acute{e}$ tor §§. 10—14.

(Va urma.)

D I V E R S E.

* *Deputați congresual $\acute{i}$ din cler.* În leg $\acute{a}$ - tur $\acute{a}$ cu cele comunicate în nrul trecut adaugem, c $\acute{a}$ în cercurile : Birchiș-Chiset $\acute{u}$, s'a ales deputat preoțese p $\acute{a}$ - rintele protopresviter Georgiu Cr $\acute{e}$ ciunescu, $\acute{e}$ r în cercu- rile Buteni-Halmagiu : p $\acute{a}$ rintele protopresviter Constantin Gurbanu.

Scrutiniul pentru alegerile de deputați congresuali mireni s $\acute{e}$ va efectui ast $\acute{a}$ đi.

* *Deputați congresual $\acute{i}$.* În archidieceș $\acute{a}$ mai sunt aleși deputați congresuali : în cercul Deș Preacuv. Sa Nicanor Frateșiu, protosincel, ases. consist. ; în cerc. Deva : Romul Crainic, protopresb. : în cerc. Ilia : Avram P $\acute{a}$ curariu, protopresb. și în cerc. Abrud : Vasiliu D $\acute{a}$ - mianu, protopresbiter.

* *Deputați mireni în diecesa Caransebe- sului :*

În cercul 1. Valeaboului, Dr. Aurel Oprea, avocat în Bocșa-montan $\acute{a}$;

2. în cercul II. Lugoș, Dr. Alecsandru Mecsonyi ;

3. în cercul III. F $\acute{a}$ get, Titu Hațeg, asesor consist. avocat în Lugoș.

4. în cercul IV, Buziaș, Ioan Ionașu, asesor cons- referinte în Caransebeș ;

5. în cercul V. Ghilad, Traian Barzu, asesor cons- referinte în Caransebeș ;

6. în cercul VI, Verșeț, Dr. Nicolau Popovici, adv. în Verșeț ;

7. în cercul VII, Iam, Petru Corcan, protopretore în Iam;

8. în cercul VIII, Sasca-montană, Ilie Trăilă, adv. în Oravița-montană;

9. în cercul IX, Oravița-montană, Ioan E. Țăran, librar în Oravița-montană;

10. în cercul X, Bocșa-montană; Iuliu Petric, avocat în Bocșa-montană;

11. în cercul XI Caransebeș, Ioan Ionașu, asesor referinte în Caransebeș (ales și în cercul al IV.),

12. în cercul XII, Ohababistra, Ioan Popoviciu asesor consistorial, căpitan ces. și reg. în pensiuie în Caransebeș;

13. în cercul XIII, Teregova, Patriciu Drăgălina, profesor la institutul pedagogic în Caransebeș;

14. în cercul XIV, Domașina, Ilie Curescu, asesor consistorial, locot. ces. și reg. în pensiuie în Caransebeș;

15. în cercul XV, Mehadia, Dr. Ioan Manguicu, medic în Mehadia;

16. în cercul XVI, Prigor, Dr. Ioan Popovici, avocat în Orșova;

17. în cercul XVII, Bozovicu, rezultatul alegerii e încă nesciut.

18. în cercul XVIII, Biserica-albă, Dr. Aureliu Novac, avocat în Biserica-albă;

19. în cercul XIX, Alibunariu, Iosif Bălan, profesor la institutul pedagogic în Caransebeș;

20. în cercul XX, Satul-nou, Dr. Alecsandru Birăescu, avocat în Panciova.

* **Mulțămîță publică.** Dómna și Domnul Van-nay, notariu public reg. în Lipova, a binevoit a dona spesele necesarii pentru îmbrăcamintea completă a două fetițe ce frecventază școala română ort. din Lipova. Pentru care marimimos dar, societatea femeilor române pentru ajutorarea scolarii rom. sêraci din Lipova, exprimă și pe această cale publică, cea mai profundă mulțămîță. E. H.

* **Mulțămîță publică.** Stimabilul Domnu Petru Grozda preot și proprietariu în Simand, în loc de cunună intru amintirea reposatei Dómne Marica nasc. Adamovicu, maritată Grünzweig, a binevoit a dona suma de 10 fl. — zece florini v. a. — spre a se ajutură scolarii sâraci dela școalele rom. ortod. din Lipova. Pentru acest marimimos dar, societatea femeilor române pentru ajutorarea scolarii sâraci din Lipova, exprimă și pe această cale susnumitului Domn cea mai profundă mulțămîță. E. H.

* **Un prinț bavares ca doctor.** Medicul Ludovic Ferdinand, prinț de Bavaria, a publicat de curênd în volumul 50 al revistei medicale „Deutsche Archiv für klinische Medicin“ un studiu științific intitulat: „Un adaos la aetiologia și Pathologia Pleuritisului.“ Prințul medic a urmărit din punct de vedere climic-bacterologic și therapeutic 23 de cazuri de inflamațiune a diafragmei asupra cărora face observări foarte importante. Numai un medic pôte să prețuiescă ostenelele ce le necesită o astfel de lucrare. — Prințul este de 34 ani și este fiul prințului Adalbert, mort la 1875, nepot al prințului regent din Bavaria și căsătorit la an 1883 cu Infanta spaniolă Maria dela Paz. Intocmai ca vêrul său Ducele Carol Teodor de Bavaria, care este cu 20 ani mai mare ca el, s'a dedicat și prințul Ludovic Ferdinand carierei medicale cu mult zel.

* **Palatul Bourbon din Paris,** care a fost dîilele trecute teatrul cunoscutului atentat de dinamită, este situat pe Quai d'Orsay, pe țermul stîng al Seinei,

în fața pieței Concordia. El este palatul camerei deputaților încă din anul 1804. Edificiul acesta atrage atențiunea la prima vedere, de-ôre-ce spre Seina are o fațadă ca de templu grecesc, cu 12 colonade mari corintiane și o scară liberă. Pe scară sunt statuetele lui d'Agnesseau, Colbert, l'Hopital și Sully, și statuetele alegorice ale justiției și înțelepciunii. Pe urmă o grupă reprezentând Francia cu constituția sa, încungiurată de statuetele libertății, ordinii comerțului, agriculturii etc. Edificiul a fost făcut de ducesa de Bourbon, dela care i-a rămas și numele. Zidirea a început în anul 1722. Mai târziu a fost mărit de prințul de Condé și sub Napoleon I dela a. 1804—1087 s'a făcut fațada grecescă de cătră Seina. La intrare ajungi mai întăiu în sala pașilor perduți, unde este un tablou de Horace Vernet, reprezentând figura alegorică a păcei. În sala ședințelor se aduna încă în anul 1795 consiliul de cinci sute. De pe timpul acela este tribuna oratorilor. În această sală a intrat la 4 Septevre 1870 — după lupta dela Sedan, — mulțimea iritată cu strigătele de „trăiescă republica“, ér după ședință capii partidei republicane s'au dus la primăria pentru a forma noul guvern. După rescularea comunei ședințele camerei se țineau la Versailles și numai la 27 Oct. 1879 camera deputaților s'a adunat érá în palatul Bourbon.

* **În sbor dela Viena la Budapesta.** În 15 Dec. n. c. profesorul Wöllner a ținut la Reuniunea inginerilor și arhitecților din Viena o conferință asupra noiei mașine de sburat inventate de d-sa. Profesorul Wöllner a vorbit cu atăta competență despre această invențiã și a arătat într'un mod teoretic posibilitatea construirii și succesul ce ar avé această mașină, încât reuniunea a hotărît ca să o construiescă pe spesele sale. Wöllner pretinde, că mașina sa va întrece de 2 séu de trei-ori în iutélă trenul și că călétoria până la Budapesta s'ar face în cel mult 5 pătrare de órá.

* **Jucăria cea mai scumpă.** Cea mai scumpă jucăria, ce-a avut'o odată vre-un copil, au fost de sigur soldații de argint, ce-i căpétase Ludovic al XIV, ca băiat, pentru a invêța arta militară. Acestă oștire de liliputani era compusă din 20 de escadróne de cavaleriã și 10 detașamente de infanteriã. Acestea au fost primele trupe, pe cari le-a comandat marele monarch în dîilele tinerețelor sale. În arhivele Parisului se găsesec socotelile sculptorului Cissey, care făcuse acesti soldați de argint; artistul a primit odată 10,000 livre, apoi 9000 și în fine 6000, o sumă enormă pe acele vremi. Mai târziu acești soldați prețioși au fost topiți în monetăria statului și prefăcuți în bani, spre a acoperi o parte a cheltuelilor de întreținere pentru soldații adevărați.

Concurs.

În urma incuviințării Venerabilului Consistoriu diCESAN din Arad de sub 24 Noevre a. c. Nr. 5140.5227, 1893, — prin această se escrie concurs pe postul de capelan temporal lângă veteranul preot Georgiu Crețiu din Almaș, tractul protopresviteral al Butenilor.

Venitele capelanului constau din jumătate din tóte

beneficiile parohiei, cari sunt: o sesiune pământ arătoriu, biru și stolele îndătinat de la 190 case.

Terminal de alegere se pune pe **9/21 Ianuarie 1894**, până când recurenții provăduți cu atestate pentru parohii de classa a doua, și vor substerne recursele pe calea oficiului protopresbiteral și se vor presenta vre-odată în biserică spre a se face cunoscuți înaintea alegătorilor.

Almaș, la 7 Decembrie 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **CONSTANTIN GURBAN**, m. p. protopresbiter.

—□—

Se escrie concurs pe stațiunea vacantă învățătorescă din **Cuied**, com. Arad inspectoratul Silindia.

Emolumentele sunt:

- 1) 200 fl. v. a. dela comună preliminar în speșele cultului.
- 2) două chilii pentru locuința învățătorului și una grădină de legumi.
- 3) 1/2 sesiune de pământ parte arător parte fenați, carele aduce la an un venit de 100 fl. v.
- 4) 12 stângeni de lemne din cari are a-se încălzi și sala de învățământ.
- 5) 10 fl. v. a. pentru conferințele învățătoresci.
- 6) 10 fl. v. a. pentru scripturistică.
- 7) 20 fl. v. a. pentru curatorat.
- 8) Dela înmormântări stolele îndătinat.

Reflectanții au a-și înaintă petițiunile cel mult până la **27 Decembrie v. c.**, când va fi și alegerea, la Onoratul d. Accentiu Chirila inspector școlar în Silindia, posta ultimă (Silingyia).

Dela recurenți se pottesce ca se producă testimoniu preparandial și testimoniu de calificațiune și până la alegere se se reprezenteze întru una din dumineci ori sârbători în sfânta biserică pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat în Cuied, la 24 Octomvre 1893.

Cu învoirea comitetului parochial:

Georgiu Stoia, m. p.

preot, ca președinte comit. par. din Cuied.

În conțelegere cu mine: **ACSENTIU CHIRILA**, m. p. preot, și inspector școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru postul învățătoresc din **Agris** cu fil. **Botfeiu, Comanesci**, cu dotațiunea anuală de 300 fl., competențele cantonale, cuartir cu grădină de legume, cu terminal de alegere **27 Decembrie v. c.**

Aspiranții la acest post, se substerne petițiunile cu documentele necesare la subsemnatul protopresbiter în **Ucuiș (Ókrös)** până la 26 Decembrie a. c.

Ucuiș, 4 Decembrie, 1893.

Pentru comitetele parochiale:

Petru Suciú, m. p.

protopop insp. școl.

—□—

În nees cu Înaltul decis consistorial Nr. 5182, ex 1893, și pe baza concludului comitetului parochial rom. gr. or. din Lipova luat la 28 Noemvre a. c., se escrie concurs pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresci dela școala de fetițe din **Lipova**, devenită în vacantă prin repausarea fostului învățătoriu Dariu Putici; — cu terminal de **30 de zile dela prima publicare**.

Salariul anual împreunat cu această stațiune de învățătoriu este:

- 1) În bani numărar (fiind aci computat și naturalele 400 fl.
- 2) Pentru lemne, din care are a se încălzi sala de învățământ 32 fl.
- 3) Paușal pentru scripturistică 10 fl.
- 4) Cortel liber în localitatea școlei, precum și un juger de pământ arătoriu și un tachiu.
- 5) Dela înmormântări unde va fi chiat taxa de 1 fl. v. a.

Recurenții cari doresc a ocupa acest post sunt avisați ca recursele lor instruite conform dispozițiilor legale, și adresate comitetului parochial din Lipova, — se le substerne subscrisului inspector școlar în Lipova — **B.-Lippa** — până la terminalul sus arătat; — precum și a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sta biserică din Lipova, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Se notéză că învățătorii, cari vor dovedi o calificațiune mai superioară, adică, vor posede clase gimnasiale ori reale, și vor dovedi că sunt apti de a forma și conduce corul vocal (pentru ce vor fi remunerați separat) vor fi preferiți.

Lipova, 28 Noemvre v. 1893.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **VOICU HAMSEA**, m. p. protopop inspector școlar.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a duor stațiuni vacante învățătoresci dela școalele rom. gr. or. **Checia-română**, adică: școala mare de băeți și școala mică mixtă, cu terminal de alegere pe **30 zile dela prima publicare** (a 3-a și de Crăciun).

Salariul anual împreunat cu fiecare din aceste stațiuni este:

- 1) În bani gata 250 fl. (500 coróne).
- 2) 20 chible grâu, parte curat, parte secareț și 5 chible cucuruz.
- 3) 40 fl. v. a. relut pentru încălzit, din care aleșii învățători vor avé a încălzi câte o sală de învățământ.
- 4) Pentru participarea la conferințele învățătoresci 5 fl. și pentru scripturistică 5 fl. v. a.
- 5) Pentru famulațiunea fiecărei școle câte 5 fl. v. a. și 3 chible grâu.
- 6) Cortel liber și grădină de legumi.

Învățătorii aleși vor avé a provedé cantoratul s. bisericii în schimb cu săptămâna, pentru care vor primi fiecare câte două jugere pământ arătoriu de classa I-a după care însé vor avé a suporta tóte dările; ér dela înmormântările la care vor fi poștiți vor căpéta câte 50 cr.

Dela recurenți se recere pregătire de cel puțin 2 clase gimnasiale ori reale, testimoniu preparandial și de calificațiune învățătorescă, atestat despre conduită și capabilitatea de a poté propune în școala limba maghiară în mészura ceruta de lege.

Recurenții instruindu-și astfel recursele lor și adresându-le comitetului parochial rom. g. or. din Checia-română, le vor substerne **M. O. D. Paul Miulescu** protopresbiter inspector școlar în B.-Comloș până inclusive la 25 Decembrie 1893, ér până la alegere au a se presenta în vr'o Duminecă ori sârbătoare în sfta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cele cantonale.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **P. MIULESCU**, m. p. protopop inspector școlar.

—□—